

Transformativt lärande genom konflikthantering (version utan bilder)

SARA FRÖDÉN, LEKTOR I PEDAGOGIK,
INSTITUTIONEN FÖR PEDAGOGIK OCH HUMANIORA

”Den här kursen har gett mig så otroligt mycket. Jag kunde inte i min vildaste fantasi tro att en kurs på universitetet skulle få mig att **inse så mycket om mig själv** eller få mig att bli så **känslomässigt berörd**. Den här kursen har fått mig att **reflektera över händelser i livet** och även jobbiga konflikter jag upplevt. ”

Bakgrund

Förskolläraryrket 3,5 år
Ledarskap och konflikthantering – 7,5 hp termin 4

Ett av examensmålen i lärarutbildningen
– lyfts fram i den nya reformen (SOU 2024:81)

Högskolepedagogiskt forskningsprojekt
med Sanela Bajramovic

Empiriskt material skapat under 2022-2024:

- undervisningsmaterial och kursutvärderingar,
- 130 studenter texter

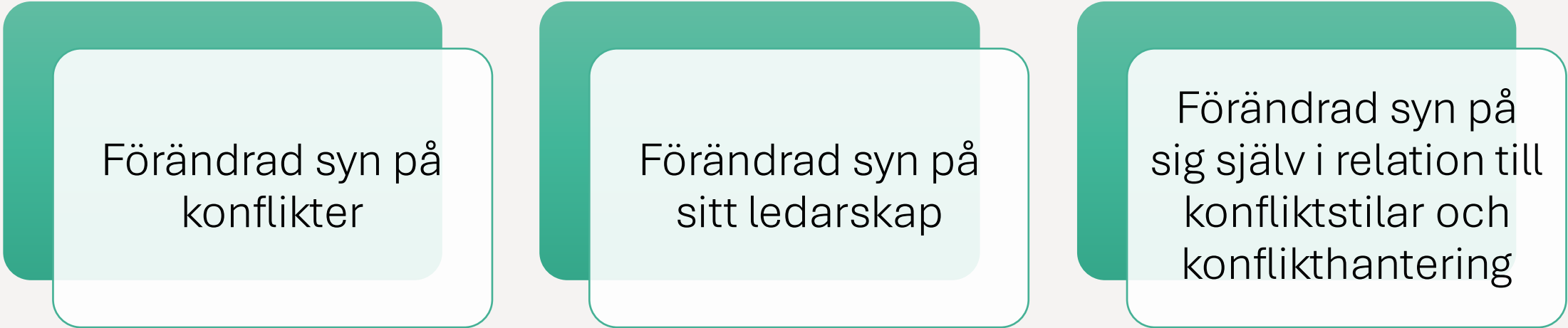
Transformativt lärande

Inbegriper en förändring av hur studenter ser sig själva och världen – både hur de tänker och agerar

Det transformativa lärandets tio faser (Mezirow, 1991) har slagits ihop till fyra:

- a) självvrannsakan
- b) kritiskt reflekterande och omprövande av egna och andras antaganden och handlingar
- c) utforskande av nya roller
- d) ett tillämpande eller beskrivande av nya sätt att agera på i framtiden.

Perspektivskiften hos studenter

Förändrad syn på
konflikter

Förändrad syn på
sitt ledarskap

Förändrad syn på
sig själv i relation till
konfliktstilar och
konflikthantering

Frödén, S & Bajramovic', S .(kommande): From conflict-avoidance to peacebuilding. Preschool teacher students' transformative learning through conflict resolution. *International Journal of Early Childhood*.

FÖRÄNDRAD SYN PÅ KONFLIKTER

1. **Att undvika:** känslor av obehag, rädsla och ångest.
2. **Att acceptera:** oundvikligt, men utmanande.
3. **Att omfamna:** informativt och önskvärt.

Kursen grundar sig i ett rollspel

- Studenterna delas in i **fiktiva arbetslag** på en nystartad förskola.
- I slutet av seminarierna får de ett nytt scenario att lösa.
- Pedagogisk vision, fördelning av arbetsuppgifter, främja **kollegialt lärande**, **hantera konflikter** med kollegor och mellan barn samt bemöta **barns motstånd**.
- Samsyn kring begrepp som **barns inflytande, undervisning och omsorg**.

Kursupplägget i korthet

Delta i seminarier

Leda workshops själva i sina arbetslag

- Utgår från olika scenarier med utgångspunkt i rollspelet
- Använder en särskild mötesteknik

Skriva metareflekterande loggboksinlägg om samarbetsprocessen i arbetslaget

Examination: Gestaltande presentation i grupp (verksamhetsplan redovisas) + individuell skriftlig uppgift (teoretisk och metareflekterande).

Demokratisk mötesprocess med konsensusbeslut (Falk & Olsson, 2000)

- Presentation av scenariot och mötets upplägg av mötesunderlättare.
- Individuell idékläckning (i tystnad)
- Talrunda med förslag
- Fri diskussion
- Sammanfattning av lösningar och beslutsrunda
- Slutgiltig lösning författas klart och läses upp
- Utse nya personer till rollerna inför nästa workshop (mötesunderlättare, sekreterare, tidsunderlättare och stämningsunderlättare)
- Texten läggs in på Blackboard (och används senare till den gruppvisa examinationsuppgiften)

Nonviolent communication som pedagogiskt verktyg

Utvecklat av Marshall Rosenberg (2002)

- Att uttrycka sig ärligt
- Att lyssna empatiskt
- Att utöva självempati

Exempel på en uppgift som studenterna gör på ett seminarium:

- **Observation** (fakta utan värdering och dömande)– *Vad sker? Vad gör personen?*
 - **Känsla** (inte tanke) – *Vad känner du?*
 - **Behov** (hitta kärnan) – *Vilka behov hos dig är inte tillfredsställda?*
 - **Önskan** (konkret – inte krav) – *Hur önskar du att personen ska handla? Eller vad önskar du ska ske så situationen blir annorlunda?*
- När jag ser/ hör....
 -så känner jag...
 -för jag behöver...
 -och jag skulle vilja...
 - (Är du villig att göra det?)
- (Steg 1: Att uttrycka sig ärligt)

Förändring av studenter beteende och handlingar på fem veckor

De insåg betydelsen av

- Att kommunicera tydligare och uttrycka sina känslor och behov
- Att undvika dömande och jämförelser – att våga vara sårbar och utöva självempati
- Att öva på tålamod och aktivt lyssnande - acceptera och uppskatta olikheter
- Att göra sin röst hörd och ge andra utrymme att tala
- Att ta ansvar för sina handlingar, istället för att skylla på andra - våga leda och ta obekväma beslut
- Att lita på andras kunskap och kompetens och våga be om hjälp

Tack för att ni lyssnade!

Frågor?

Sara Frödén,

Lektor i pedagogik

Institutionen för pedagogik och humaniora

epost: sara.froden@oru.se

Referenser

- Falk, T. & Olsson, I. (2000) *Överens. En bok om demokratiska mötesformer*. Fria förlaget.
- Mezirow, J. (1991). *Transformative dimensions of adult learning* (1. ed.). Jossey-Bass.
- Rosenberg, M. B. (2002). *Nonviolent communication: A language of compassion*. Puddledancer Press.
- Rosenberg, M. B. (2003). *Life-enriching education: Nonviolent communication helps schools improve performance, reduce conflict, and enhance relationships*. PuddleDancer Press.
- Statens offentliga utredningar. (2024). *Ämneskunskaper och lärarskicklighet: En reformerad lärarutbildning* (SOU 2024:81). Regeringskansliet.